

uenige, end de foreliggende Kjendsgjerninger udvise, at her er Tilfældet. Jeg tillader mig at udtale den Mening, at Folkethingets Flertal, uden at fornegte sin tidligere Stilling i denne Sag, ja, endog i Overensstemmelse dermed, vel kunde opgive Kravet paa nu at inddrage Tienden i Statskassen og Lønne Præsterne med en fast Pengeløn, især da denne Ordning, af hvilken heller ikke jeg er principiel Modstander, maa naas, naar den Tiendeafsløsning fremmes, til hvilken der allerede har været stillet Forslag, og hvortil der rimeligvis vil vedblive at fremkomme Forslag, indtil Sagen finder sin Løsning. Da jeg ikke tror, at denne Tiendeafsløsning foregribes ved den her af Ministeren foreslaaede Lønningsordning, og da jeg ikke deler den Mening, at der i Befolkningen skulde findes og være sig nogen sær Trængsel og Længsel efter at komme til at indbetale sin Tiende paa Amtstuen i Stedet for umiddelbart til Præsten, da jeg tværtimod tror, at denne Forandring i flere Tilfælde vil blive nok saa byrdefuld, navnlig for den fattigere Del af Tiendeyderne, saa kan jeg ikke Andet end tilraade, at vi for Tiden blive staaende ved Ministerens foreslaaede Lønningsordning i det Helc. Uvisseligheden af Uendringer i Enkeltheder skal jeg ikke her udtale mig om. Derimod tror jeg, at Regjeringen saa vel som det Mindretal i Thinget, der helt slutter sig til samme, maa kunne opgive Kravet paa, at de Midler, der som Følge af Omordningen af Lønningsforholdet inddrages paa Finantsloven, opføres paa samme paa den særlige Maade, som Ministeren har foreslaaet. Vi have jo paa den Side hørt saa stærke Forsikringer om, at man ikke paa nogen Maade vil fastholde eller give Næring til den Uvisselse, der fra visse Sider udenfor Rigsdagen er stærkt betonet, nemlig at der gives en særlig folkekirkelig Eiendomsret til de Midler, hvorom her er Tale. Naar man ikke erkjender en saadan, men vedkjender sig den Betragtning, at disse Midler høre Staten til, og at Folkekirken derigjennem modtager den Understøttelse, som Grundloven tilfiser den, saa forekommer

det mig, at Regjeringen og Mindretallet, for Enighedens Skyld, ville maatte kunne give Afkald paa et Forslag, der saaledes ikke kan have reel, men kun formel Betydning. Min Tanke er, at man i Lighed med, hvad der allerede er fket med Bispetienderne opfører Midlerne paa Indtægtsiden ligesom som en Post under Finantsministeriet, medens det er en Selvfølge, at Udgiften til det folkekirkelige Behov opføres under Kirke- og Undervisningsministeriet. Jeg anser det for uafgjort, om der, ialtsald i en nær Fremtid, vil blive Noget tilovers fra nævnte Behov; men jeg skjønner ikke rettere, end at der af det mulige Overflud maa kunne bevilges paa Finantsloven, uden at dertil behøves særlig Lov, Bidrag til andre beslægtede Formaal.

Endelig skal jeg udtale, at jeg, hvad enten Regjeringens eller Flertallets Forslag bliver lagt til Grund for en Lov, der ordner dette Forhold, maa fastholde, at man, med Henhyn til Offerlagen, indskrænker sig til at bestemme Offerpligtens Ophør, mulig i Forbindelse med Ophør af Ofbring i Kirkerne. Det er for mig en usædvanlig Betingelse for at kunne give min Stemme til Loven, at det vedbliver at være en fri Sag, hvorvidt Nogen frivillig vil yde Præsten Noget. Jeg fastholder dette, dels paa Grund af at jeg betragter Forbud herimod for et Indgrib i den personlige Frihed, og dels fordi jeg paa ingen Maade kan indrømme Rigtigheden af den Betragtning, at Præsten er blot og bar Statsembedsmand, en Betragtning, der ogsaa tydelig nok modsiges, hver Gang vi behandle Forslag til Lov om Menighedernes Deltagelse i Valget af deres Præster.

Da jeg imidlertid under Sagens nærværende Stilling intet Haab kan have om at faae Forslag i den Retning, som jeg her har antydnet, vedtagne, indskrænker jeg mig til her at udtale mit Standpunkt og forbeholder mig senere at fremkomme med mine Tanker i Forslagsform, naar Omstændighederne vise sig mere gunstige for deres Fremme.

Brig. Buch. Casse. Clausager. Fjord.

Marius Gad.

J. A. Hansen,
Formand og Ordfører.

J. P. Jensen,
Secretær.

N. Jensen (Standerborg Amts 2den Valgkreds).

P. Nielsen.

Th. Nielsen.

P. C. Olsen.

L. Pedersen.

Sørensen.

Lermansen.